

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАБОТНИТЕ ОДНОСИ

Член 1

Во Законот за работните односи („Службен весник на Република Македонија“ број 62/2005, 106/2008, 161/2008, 114/2009, 130/2009, 50/10, 52/10, 124/10, 47/11, 11/12, 39/12, 13/13, 25/13, 170/13, 187/13, 113/14, 20/15, 33/15, 72/15, 129/15, 27/16 и 120/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 110/19), членот 258 се менува и гласи:

„(1) Ако при вршењето на инспекциски надзор надлежниот инспектор утврди дека субјектот на инспекцискиот надзор сторил прекршок утврден во членовите 265, 265-а и 266 од овој закон, е должен за сторениот прекршок да состави записник, согласно со закон, и со решение на субјектот на инспекцискиот надзор да му изрече инспекциска мерка опомена и да му определи рок во кој е должен да ги отстрани утврдените неправилности и недостатоци.

(2) Решението од ставот (1) на овој член, се донесува веднаш, а најдоцна во рок од осум дена од денот на изготвувањето на записникот, согласно со закон.

(3) Кога при вршењето на инспекцискиот надзор не се утврдени неправилности и други повреди на закон или друг пропис или утврдените неправилности се отстранети во текот на вршењето на инспекцискиот надзор или во рокот утврден со решението од ставот (1) на овој член, инспекторот ја запира постапката, со констатација во записникот, согласно со закон.

(4) По исклучок од ставот (3) на овој член, инспекторот може да изрече инспекциска мерка со усно решение наведено во записникот, согласно со закон.

(5) Во случајот од ставот (4) на овој член, инспекторот е должен веднаш, а најдоцна во рок од осум дена, да донесе писмено решение за изрекување на инспекциска мерка, согласно со закон.

(6) Против решението од ставовите (1) и (5) на овој член, може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението, до надлежниот орган за одлучување во втор степен, согласно со закон.

(7) Жалбата не го одлага извршувањето на решението од ставовите (1) и (5) на овој член.

(8) За изречените опомени надлежниот инспекциски орган води евиденција, на начин пропишан од страна на министерот надлежен за работите од областа на трудот.“

Член 2

Членот 258-а се менува и гласи:

„(1) Ако надлежниот инспектор, утврди повреда на закон, друг пропис, колективен договор, договор за вработување и други акти, над чија примена врши инспекциски надзор, за која повреда има изречено инспекциска мерка согласно со членот 258 од овој закон, со решение ќе му нареди на работодавачот да донесе или поништи акт и преземе други дејствија со кои ќе ги отстрани утврдените неправилности и недостатоци.

(2) По исклучок, ако инспекторот утврди дека субјектот на инспекцискиот надзор сторил прекршок утврден во членот 264 од овој закон, е должен за сторениот прекршок да донесе решение со инспекциска мерка наредба.

(3) За постапувањето по донесеното решение, работодавачот е должен да го извести инспекторот на трудот.

(4) Против решението од ставовите (1) и (2) на овој член, може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението, до надлежниот орган за одлучување во втор степен, согласно со закон.

(5) Жалбата не го одлага извршувањето на решението од ставовите (1) и (2) на овој член.“.

Член 3

Членот 259 се менува и гласи:

„(1) Ако надлежниот инспектор затекне на работа кај работодавач лице со кое не е заснован работен однос, согласно со закон и лицето не е пријавено во задолжително социјално осигурување, со решение ќе нареди на работодавачот, во рок од осум дена од денот на приемот на решението, со затеченото лице или со друго лице, без јавен оглас да заснова работен однос на неопределено време и во наредните три месеци да не го намали вкупниот број на вработени. Притоа, ќе му даде предлог за порамнување со издавање на прекршочен платен налог на одговорното лице или од него овластено лице кај работодавачот, согласно со Законот за прекршоците. Ако работодавачот не го прифати прекршочниот платен налог, надлежниот инспектор ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка.

(2) Ако работодавачот го повтори прекршокот од ставот (1) на овој член, во рок од една година од денот на сторувањето на прекршокот, надлежниот инспектор со решение ќе забрани работа кај работодавачот во работната просторија, односно работниот простор, во траење од 15 дена и ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка, согласно со закон.

(3) За време на забраната за работа на работодавачот од ставот (2) на овој член, работодавачот е должен на работниците да им исплатува надоместок на плата најмалку 90% од исплатената плата на работникот во претходниот месец и придонеси од плата и за време на забраната не смее да го намали бројот на вработените.

(4) Овластените службени лица се должни да водат евиденција за издадените прекршочни платни налози и за исходот на покренатите постапки.

(5) Во евиденцијата од ставот (4) на овој член се собираат, обработуваат и чуваат следниве податоци: име и презиме, односно назив на сторителот на прекршокот, живеалиште, односно престојувалиште, седиште, вид на прекршокот, број на прекршочниот платен налог кој му се издава и исходот на постапката.

(6) Личните податоци од ставот (5) на овој член се чуваат пет години од денот на внесување во евиденцијата.

(7) Министерот надлежен за работите од областа на трудот ја пропишува формата и содржината на прекршочниот платен налог.

(8) Против решението од ставовите (1) и (2) на овој член, може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението, до надлежниот орган за одлучување во втор степен, согласно со закон.

(9) Жалбата не го одлага извршувањето на решението од ставот (2) на овој член.“.

Член 4

Членот 263 се менува и гласи:

„(1) Против решението на надлежниот инспектор, донесено согласно со членот 262 од овој закон, може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението до надлежниот орган за одлучување во втор степен, согласно со закон.

(2) Жалбата против решението од ставот (1) на овој член не го одлага извршувањето.“.

Член 5

Членот 264 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на микро и мал работодавач - правно лице, глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност на среден работодавач - правно лице и глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност на голем работодавач - правно лице, ако:

- не обезбеди услови за безбедност на животот и здравјето на работниците во согласност со прописите за безбедност и здравје при работа (член 42);
- не го запознае работникот со мерките за безбедност и здравје при работа и не го обучи за нивната примена, согласно со прописите за безбедност и здравје при работа (член 32);
- не ги штити и почитува личноста, достоинството, приватноста на работникот и не се грижи за заштита на личните податоци на работникот (член 43 ставови (1) и (2) и член 44 ставови (1), (2), (3) и (4));
- го оневозможува или ќе се обиде да го оневозможи инспекторот на трудот во спроведувањето на инспекцискиот надзор (членови 256 и 257);
- не обезбеди заштита на правата во случај на пренесување на трговско друштво или делови на трговско друштво (членови од 68-а до 68-д);
- на работничка и наложи да врши подземни работи, на работничка, татко и посвоител на дете со потешки пречки во развојот, не им обезбеди право на посебна заштита во согласност со закон (членови од 160 до 171);
- на работници кои сè уште не наполниле 18 години возраст не им обезбеди заштита во согласност со закон (членови од 172 до 176);
- на инвалидите и повозрасните работници не им обезбеди заштита во согласност со закон (членови од 177 до 180) и
- организира работа на деца, ученици и студенти спротивно на овој закон (членови 250 и 251).

(2) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на одговорното лице во правното лице кај микро и мал работодавач, глоба во износ од 400 евра во денарска противвредност кај среден работодавач и глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност кај голем работодавач.

(3) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на работодавач - физичко лице.

(4) За прекршоците од ставовите (1), (2) и (3) на овој член, прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд.“.

Член 6

Членот 264-а се брише.

Член 7

Членот 265 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 200 до 400 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на микро и мал работодавач - правно лице, глоба во износ од 300 до 600 евра во денарска противвредност на среден работодавач - правно лице, глоба во износ од 600 до 1.000 евра во денарска противвредност на голем работодавач - правно лице, ако:

- не е склучен договор за вработување меѓу работникот и работодавачот и работодавачот не го пријавил работникот во задолжително пензиско и инвалидско осигурување, здравствено осигурување и осигурување во случај на невработеност пред стапување на работникот на работа (член 13 ставови (1), (2), (3) и (7));

- договорот за вработување не се чува во работните простории во седиштето на работодавачот и не му е врачен примерок од договорот за вработување на работникот (член 15 ставови (2) и (3));

- склучи договор за вработување со лице кое не наполнило 15 години возраст и кое нема општа здравствена способност (член 18);

- склучи договор за вработување или овозможи работа на млади лица спротивно на членот 18 од овој закон или ако склучи договор за вработување спротивно на овој закон (член 19 ставови (1), (2) и (3));

- склучи договор за вработување со странец кој не ги исполнува условите определени со овој или со друг закон (член 20);

- не склучи договор со странски државјанин или лице без државјанство (член 20);

- објави јавен оглас и слободно работно место спротивно на овој закон (членови 22, 23 и 24);

- не го извести неизбраниот кандидат (член 27);

- при склучување на договор за вработување постапи спротивно на членот 25 од овој закон;

- договорот за вработување не ги содржи законските елементи (член 28);

- работодавачот направи измени на договор за вработување спротивно на овој закон (член 28-а ставови (2), (3) и (4));

- во договорот за вработување внесе одредби спротивни на закон и колективен договор (член 29);

- на работникот му наложи да врши други работни задачи спротивно на закон (член 30);

- определи конкурентска клаузула спротивно на закон (членови од 36 до 39);

- на работникот не му обезбеди работа за која е склучен договорот за вработување (член 40);

- не му обезбеди мирување на работниот однос, согласно со закон (член 45);

- не му го трансформира работниот однос согласно со закон (член 46);

- на сезонскиот работник не му ги обезбеди правата согласно со закон (член 47);

- на работникот кој работи со неполно работно време му наложи да работи подолго од договореното работно време (членови од 48 до 60);

- на приправникот не му обезбеди права, согласно со закон (членови 56 до 59);

- доколку изрече отказ на договорот за вработување (членови од 70 до 83);

- склучи спогодба спротивно на овој закон или го одјави работникот без спогодба (член 68);

- ако изрече парична казна спротивно на овој закон (членови 84 и 85);

- не ги почитува отказните рокови (членови 88 и 89);

- го откаже договорот за вработување по истекот на рокот од овој закон (член 94);

- не обезбеди информирање и консултирање на работникот во смисла на членовите 94-а и 95 од овој закон;

- не обезбеди права и не исплати испратнина согласно со закон (членови 96 и 97);

- не постапи по предупредувањето и откажувањето на договорот за вработување дадено од работникот (член 100);

- го откаже договорот за вработување спротивно на членот 101 од овој закон;

- не исплати плата, не уплати придонеси од плата и не исплати надоместоци согласно со закон и колективен договор (членови од 105 до 114);

- на работникот му нареди да работи со подолго работно време од работното време определено со закон, не води или неправилно води евиденција на работното време и на прекувремената работа, не исплати бонус на плата и не го извести инспекторот за воведување на прекувремена работа (членови 116, 117, 119 и 120);
- не го продолжи договорот за вработување (член 104);
- на работникот не му овозможи дополнителна работа, согласно со закон (член 121);
- не му овозможи право утврдено согласно со закон (член 122-а);
- организира работа во смени спротивно на закон (член 124-а);
- пресметува работно време спротивно на овој закон (член 126);
- не ги почитува прописите за прераспределбата и распоред на работното време (членови 123, 124 и 125);
- ноќната работа ја организира спротивно на членовите од 127 до 131 од овој закон, односно не го извести инспекторот за воведување на ноќна работа;
- на работникот не му обезбеди пауза за време на работното време, одмор меѓу два последователни дена, неделен и годишен одмор, во согласност со овој закон, не исплати надоместок за годишен одмор, не обезбеди платен одмор, не обезбеди неплатено отсуство, согласно со закон, не го врати работникот на работа по рокот за мирување на работниот однос, не му обезбеди отсуство заради образование утврден со овој закон и не издаде решение за годишен одмор (членови од 132 до 155);
- на синдикалниот претставник му ја намали платата или му го откаже договорот за вработување спротивно на овој закон (член 200);
- вршењето на работа во странство го организира спротивно на закон (членови 248, 249 и 249-а) и
- не постапи по решението на инспекторот за отстранување на повреда на закон или друг пропис или по налог на инспекторот за труд за забрана на работа (членови од 256 до 263).

(2) Глоба во износ од 150 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на одговорното лице во правното лице кај микро и мал работодавач, глоба во износ 300 евра во денарска противвредност кај среден работодавач и глоба во износ 400 евра во денарска противвредност кај голем работодавач.

(3) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на работодавач - физичко лице.

(4) За изрекување на прекршочните санкции по ставовите (1), (2) и (3) на овој член, надлежна е прекршочна комисија, формирана од страна на министерот надлежен за работите од областа на трудот.

(5) Остварувањето на правото на правен лек против одлуката на прекршочната комисија од ставот (4) на овој член, се спроведува согласно со Законот за прекршоци.“.

Член 8

Членот 265-а се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 200 до 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на мал работодавач - правно лице, глоба во износ од 300 до 400 евра во денарска противвредност на среден работодавач - правно лице, глоба во износ од 400 до 600 евра во денарска противвредност на голем работодавач - правно лице, ако:

- не ги исполнува пропишаните и договорените услови за вршење на работата определени со закон, колективен договор, акт на работодавачот, односно барани од страна на работодавачот (член 19);
- на инспекторот за труд не му достави примерок од договорот за вработување за вршење на

работа дома (член 50);

- работодавачот се обиде да оствари или остварува забранет надзор над синдикатот (член 195);
- не издаде потврда со список или издаде потврда со список со нецелосни податоци за работниците членови на синдикатот кои плаќаат членарина (член 213-в);
- работник кој организирал или учествувал во штрајк, организиран во согласност со закон, го стави во понеповолна положба со другите работници (член 239);
- откажувањето на договорот за вработување не биде изречено во писмена форма и содржина, согласно со закон и не биде врачен (членови 74 и 75);
- тогаш кога е должен не учествува во постапка за мирно решавање на работните спорови (членови 182 и 183) и
- склучи договор спротивно на членот 252 од овој закон.

(2) Глоба во износ од 100 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на одговорното лице во правното лице кај микро и мал работодавач, глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност кај среден работодавач и глоба во износ од 350 евра во денарска противвредност кај голем работодавач.

(3) Глоба во износ од 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на работодавач - физичко лице.

(4) За изрекување на прекршочните санкции по ставовите (1), (2) и (3) на овој член, надлежна е прекршочна комисија, формирана од страна на министерот за труд и социјална политика.

(5) Остварувањето на правото на правен лек против одлуката на прекршочната комисија од ставот (4) на овој член, се спроведува согласно со Законот за прекршоци.“.

Член 9

Во членот 266 став (1) воведната реченица се менува и гласи: „Глоба во износ од 800 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на синдикатот, односно синдикатот на повисоко ниво и на здружението на работодавачите, ако:“.

Член 10

Во членот 266-а став (1) зборовите: „264, 264-а,“ се бришат.

Ставот (2) се менува и гласи: „За прекршоците утврдени во членовите 265 став (1) точка 1) и ставови (2) и (3) од овој закон, прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува прекршочниот орган во органот на државната управа надлежен за работите од областа на економијата, здравството и техничките работи.“.

Ставот 5 се менува и гласи: „Остварувањето на правото на правен лек против одлуката на прекршочната комисија од ставот (4) на овој член, се спроведува согласно со Законот за прекршоците.“.

Член 11

Членот 266-в се менува и гласи:

„(1) Инспекторот од членот 261 за прекршоците од членовите 264, 265, 265-а и 266 од овој закон и инспекторот од членот 261-а, за прекршокот утврден во членот 265 став (1) алинеја 1 од овој закон, пред да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка, е должен на одговорното лице или од него овластено лице кај работодавач, да му издаде прекршочен платен налог, согласно со Законот за прекршоците.

(2) Ако сторителот ја плати глобата во рок од осум дена од денот на издавањето на прекршочниот платен налог, ќе плати половина од предвидената глоба, а доколку не ја плати во предвидениот рок, овластеното службено лице ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка до надлежниот орган.

(3) Формата и содржината на прекршочниот платен налог ја пропишува министерот за труд и социјална политика.“.

Член 12

Низ целиот текст на законот зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 13

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 14

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Северна Македонија да утврди пречистен текст на Законот за работните односи.

Член 15

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.